

Op dinsdag 11 december organiseerde de VoorleesExpress de Expertmeeting in de OBA in de Indische Buurt. Het thema ouderbetrokkenheid stond deze keer centraal. Een belangrijk, en soms ook uitdagend, onderdeel van de VoorleesExpress. De avond begon met een lezing van Marianne Degenkamp van de Verteltas, gevolgd door een spontane discussie. In het tweede gedeelte gingen voorlezers in kleine groepen met elkaar in gesprek. Zij wisselden ervaringen en praktische tips met elkaar uit. Hieronder volgt een kort sfeerverslag van de avond. In de bijlage hebben we de belangrijkste tips en uitkomsten gebundeld.

In het eerste gedeelte van de avond maakte het publiek kennis met de Verteltassen. Een project dat ouders op een laagdrempelige manier wil betrekken bij het onderwijs en de school van hun kinderen. Ouders maken en versieren de Verteltas zelf, in groepjes op school. Onderling regelen zij ook de uitlening van de boeken in de tas en zien zij erop toe dat alle materialen steeds compleet zijn. Dit geeft ouders veel verantwoordelijkheid. De Verteltas kent een positieve insteek, waarbij ouders een actieve rol op zich nemen die aansluit bij hun vaardigheden en talenten. De nadruk ligt op wat ouders juist wél kunnen en niet op waar zij moeite mee hebben. “Op deze manier ontplooiën ouders zich. Zij ontwikkelen hun talenten en zullen die vervolgens kunnen inzetten bij overige activiteiten in de school”, aldus Marianne Degenkamp. Een mooi voorbeeld van

ouderbetrokkenheid in de praktijk en daarom, volgens ons, goed om eens uit te lichten.

Dat het thema ouderbetrokkenheid leeft onder veel voorlezers merkten we aan de discussie die erop volgde. Want op papier klinkt het logisch, maar hoe geef je dat tijdens je voorleesuurtje vorm? Een positieve benadering is erg belangrijk. Robine Mens, projectleider bij de VoorleesExpress, gaf zelf ook een voorbeeld: “Wat ik in eerste instantie lastig vond, was minder positieve dingen bespreekbaar maken. Mijn oplossing: heel concreet maken wat je komt doen. Bij binnenkomst aangeven wat je verwacht van het voorleesuurtje en na afloop samen evalueren.” Hierbij aansluitend is het goed als je je vooral richt op de mogelijkheden van ouders en niet alleen op wat niet goed gaat. Probeer je in de rol van de ouders te verplaatsen. Ga bijvoorbeeld eens bij moeder in de keuken staan en praat over alles wat er daar te zien is. “Of loop een rondje door het huis en benoem wat je ziet”, tipte een voorlezer. Soms kan het gedrag van ouders tijdens het voorleesuurtje doen lijken dat ouders (nog) niet betrokken zijn bij de VoorleesExpress. Dit wil niet zeggen dat ouders niet betrokken zijn of het niet belangrijk vinden dat jij iedere week langs komt. Ga samen op zoek naar een passende rol voor ouders tijdens het voorlezen en begin hier al vroeg mee!

“Vergeet niet dat je altijd een coördinator mee kan nemen naar een gezin”, merkte iemand op. We merkten dat voorlezers hier inderdaad niet altijd aan denken. Een voorlezer vertelt: “Ik heb vier verschillende coördinatoren benaderd over hetzelfde probleem en hun tips samengevoegd.

Ze waren goed werkbaar en ik heb er super veel aan gehad!”.

Tijdens deze avond wilden we vooral ook voorlezers aan het woord laten. Als voorlezer ontwikkel je je ook als expert bij je eigen voorleesgezin! De grootste aandachtspunten en *good practices* van de avond zijn verwerkt en gebundeld en als bijlage aan dit verslag toegevoegd.

Het hele team van VoorleesExpress Amsterdam bedankt alle aanwezige vrijwilligers, de sprekers van de avond en de medewerkers van de OBA Indische Buurt voor hun aanwezigheid en inzet.

BIJLAGE EXPERTMEETING

THEMA | OUDERBETROKKENHEID

Het onderwerp ‘ouderbetrokkenheid’ leeft erg onder voorlezers, zo bleek ook uit de reacties tijdens de Expertmeeting. Hoe kun je als voorlezer de ouder aansturen op een actieve rol? Een aantal van de tips die tijdens de tweede helft van de avond zijn benoemd, lichten we in onderstaand document graag uit.

1. **Positieve benadering**

Ouders die met hun gezin deelnemen aan de VoorleesExpress hebben soms te maken met gevoelens van schaamte of onmacht. Het is belangrijk dat zij zich op hun gemak voelen en dat ze vertrouwen krijgen in zichzelf. Ga als voorlezer uit van wat de ouders wel kunnen. Welke talenten en interesses hebben zij? Laat hen zien hoe waardevol die kunnen zijn bij het stimuleren van de taalontwikkeling. Wees hierbij gerust creatief, het kan op allerlei manieren. Houd het laagdrempelig en geef positieve feedback. Benoem de dingen die goed gaan en geef een compliment!

2. **Gesprek aangaan**

Ouders die de Nederlandse taal minder goed beheersen, kunnen geneigd zijn een gesprek in het Nederlands uit de weg te gaan. Probeer dit toch te stimuleren. Stel open vragen en vraag om verduidelijking. Praat met elkaar over jullie verwachtingen van het traject en maak moeilijke dingen bespreekbaar. Bespreek wie er na het traject gaat voorlezen in het gezin en wacht hier niet te lang mee. Wanneer er sprake is van belemmeringen die in de weg staan om tijd te nemen voor het voorlezen, kun je hier mogelijk samen met de ouders praktische oplossingen voor bedenken.

- Tip van een coördinator

Neem contact op met een coördinator wanneer je twijfelt over je aanpak of ergens niet uitkomt. De coördinatoren denken graag met je mee!

- Tip van een voorlezer

Benader verschillende coördinatoren over hetzelfde 'probleem'. Voeg de verschillende tips samen en ga ermee aan de slag bij je voorleesgezin.

3. Goede voorbereiding

Bereid de bezoeken zelf goed voor en bespreek uitgebreid met de ouders waarom jullie samen bepaalde opdrachten en spelletjes doen en wat de kinderen ervan kunnen leren. Wanneer je jouw handelen duidelijk uitlegt en bespreekt, wordt de kans groter dat de ouders en kinderen de opdrachten en spelletjes zelf blijven uitvoeren als je klaar bent met het voorleestraject. Evalueer na ieder voorleesuur hoe het is gegaan en waar jullie je de volgende keer op gaan richten.

- Tip van een coördinator

Heb je een idee om samen te knutselen? Neem dan zelf drie scharen mee. Voor jou, voor het kind én voor de ouder.

- Tip van een voorlezer

Leg de lat niet te hoog, noch voor jou noch voor het gezin. Stel, indien nodig, je verwachtingen en de doelen die jullie hebben opgesteld gedurende het traject bij.

4. Structuur

Zorg voor een vast ritme. Je kunt bijvoorbeeld afspreken om iedere week eerst wat te praten met de ouders en kinderen, vervolgens wat te lezen en dan gezamenlijk een spelletje te spelen. Zo weten de ouders en kinderen ook wat ze iedere week kunnen verwachten.

5. Herhaling

Valt een boek of spelletje in de smaak? Herhaal het dan gerust. Kinderen leren van herhaling en het wordt dan voor de ouders makkelijker om deze activiteiten zelf met hun kinderen uit te voeren. Wanneer ouders niet zo goed Nederlands spreken, stimuleer hen dan om sommige

(taal)spelletjes en opdrachten waar mogelijk in hun eigen taal te doen.

6. Meer weten...

Wil je meer weten over het betrekken van ouders bij (voor)lezen?

- Kijktip

In samenwerking met stichting Actief Ouderschap heeft de VoorleesExpress de bundel '*Samen met ouders aan de slag*' ontwikkeld. Deze bundel met praktische tips en voorbeelden uit de praktijk is onderdeel van het VoorleesExpress startpakket en ontvangt iedere voorlezer voorafgaand aan het traject. Actief Ouderschap zet zich in om de samenwerking tussen ouders en professionals te versterken. Wil je meer weten over de visie van stichting Actief Ouderschap op ouderbetrokkenheid? Directeur David Kranenburg sprak vorig jaar tijdens het symposium 'De toekomst van taalontwikkeling in Amsterdam'. Bekijk [hier](#) zijn bijdrage terug.

- Leestip

Lees ook het achtste deel van de bundel '[Kwestie van Lezen](#)', met onderzoek en praktische tips, uitgebracht door Stichting Lezen. Stichting Lezen is het landelijke platform voor leesbevordering. De bundel Kwestie van Lezen is geschreven voor pedagogische medewerkers en leerkrachten maar ook voor anderen erg informatief.